

Riktlinjer för åtgärder vid problem under verksamhetsförlagd utbildning

Avser studenter på hälso- och sjukvårdsutbildningar inom institutionerna för hälsovetenskaper och medicinska vetenskaper

Styrdokument Örebro universitet

Kategori: Riktlinjer

Ärendenummer: ORU 2023/04491

Beslutsfattare: Prefekt

Senast ändrad: 2023-06-22

Fastställd: 2023-06-22

Dokumentansvarig: Institutionen för hälsovetenskaper &
Institutionen för medicinska vetenskaper

Innehåll

Bakgrund	2
1. Verksamhetsförlagd utbildning.....	2
2. Gällande regelverk	2
Åtgärder	4
1. Risk för underkänt betyg	4
2. Avbrytande av VFU	5
3. Förnyat VFU-tillfälle/omexamination	7
4. Övriga åtgärder som kan vidtas vid Örebro universitet.....	8

Bakgrund

1. Verksamhetsförlagd utbildning

Institutionerna för hälsovetenskaper och medicinska vetenskaper inom Fakulteten för medicin och hälsa vid Örebro universitet, bedriver hälso- och sjukvårdsutbildningar som innehåller VFU. Lärandet sker då under handledning inom hälso- och sjukvårdens verksamheter. Avsikten med VFU är att studenten genom färdighetsträning ska fördjupa och omsätta sina teoretiska kunskaper i en reell vårdmiljö. Därigenom förväntas studenten bli förtrogen med de kunskaper och krav som det kommande yrket ställer samt uppnå gällande kursmål. Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) är en lärande- och examinationsform med särskilda förutsättningar. Till skillnad från exempelvis salstentamina är möjligheten till förnyade examinationstillfällen oftast begränsade.

Örebro universitet samarbetar med flera regioner och kommuner om studenternas VFU. Hos vårdgivarna finns kliniska handledare, som kan gå under flera olika benämningar. Det kan också finnas adjungerade lärare kopplade till vårdgivarna, som ger stöd i handledningen. Handledares bedömning av studentens måluppfyllelse är viktig och sker kontinuerligt under VFU. Vid eventuella problem under VFU ska dessa handläggas skyndsamt i nära samarbete mellan VFU-platsen och kursledningen vid Örebro universitet. Med kursledning avses kursansvarig, examinator eller annan lärare med ansvar för studenter under VFU.

Dessa riktlinjer anger vad som åligger universitetet när studenter inom hälso- och sjukvårdsutbildningar på institutionerna för hälsovetenskaper och medicinska vetenskaper riskerar att inte uppnå kursmålen eller uppvisar brister, svårigheter eller andra problem under sin VFU. Riktlinjerna anger också vad som gäller om så allvarliga problem uppstår att en student tvingas avbryta sin VFU-placering. Dessa riktlinjer ersätter tidigare versioner med diarienummer ORU 2019/02656, ORU 2019/02585 och ORU 2019/03231.

2. Gällande regelverk

Utbildning vid svenska lärosäten regleras i högskolelagen, HL (1992:1434) och högskoleförordningen, HF (1993:100). Utbildning ges till de studenter och doktorander som är antagna vid lärosätet. Med student avses den som ”är antagen till och bedriver högskoleutbildning” (HF 1:4).

Av kursplanen ska bland annat framgå kursens mål och andra omständigheter som gäller för kursen (HF 6:15). Det är möjligt att i kursplanen föreskriva om

begränsning av antalet VFU-tillfällen, som i så fall ska bestämmas till minst två. (HF 6:21). En i kursplanen föreskriven regel är en förutsättning för att kunna tillämpa en begränsning av antalet VFU-tillfällen.

Om det ska vara möjligt att meddela ett underkänt betyg *innan* VFU i sin helhet är genomgången, ska även detta särskilt anges i kursplanen.

Åtgärder

1. Risk för underkänt betyg

När en student uppvisar svårigheter att uppnå kursplanens mål, och därmed riskerar att få ett underkänt betyg på sin VFU, gäller följande:

Klinisk handledare kontaktar kursledning för aktuell kurs vid Örebro universitet för rådgivning. I de fall en tjänsteanteckning upprättas bör studenten informeras. Kursledningen bedömer vilka åtgärder som bör vidtas och om behov av ett möte föreligger.

Finner kursledningen att behov av ett möte föreligger, ska studenten snarast kallas till ett sådant. Här kan även klinisk handledare komma att delta. Studenten har möjlighet att få stöd från studentkåren (eller annan person från universitetet) under mötet. Studenten ska alltid informeras om möjligheten att kontakta studenthälsa och studievägledare.

Under mötet ska kursledningen, med utgångspunkt i kursplanens mål samt aktuellt bedömningsunderlag, sakligt beskriva varför studenten riskerar att inte nå målen. Studenten ska ges möjlighet att framföra egna synpunkter och upplevelser av sitt lärande under VFU. Kursledningen summerar samtalet i en skriftlig handlingsplan i enlighet med följande punkter:

Beskrivning av situation:

- Mål där det finns risk för bristande måluppfyllelse

Risker för bristande målfyllelse:

- Studentens beskrivning
- Klinisk handledares beskrivning

Beskrivning av stöd och åtgärder för att nå målen:

- Studentens åtagande
- Behov av stöd från klinisk handledare/lärare

Uppföljning:

- Beskrivning av hur och när planen följs upp och av vem

Examinator godkänner handlingsplanen och ansvarar för att den diarieförs.

2. Avbrytande av VFU

När en student uppvisar sådana brister avseende kunskap, färdighet eller förhållningssätt, som medför en risk att studenten kan komma att skada annan person fysiskt eller psykiskt under VFU, gäller följande:

Examinator har, för det fall stöd finns i kursplanen, rätt att underkänna en student under pågående VFU. Det gäller när studenten uppvisar sådana brister avseende kunskap, färdighet eller förhållningssätt, att dessa medför en påtaglig risk för att studenten under placeringen kan komma att skada annan person fysiskt eller psykiskt. Studentens VFU avbryts då i förtid och betyget underkänt meddelas samt registreras i Ladok.

Verksamheten där VFU genomförs kan, i enlighet med dess regler och rutiner, besluta om att i förtid avbryta en students placering vid den aktuella VFU-platsen. För det fall verksamheten avbryter en students VFU-placering, åligger det verksamheten att omedelbart kontakta berörd kursledning samt lämna en skriftlig motivering till beslutet. Examinator fattar, för det fall stöd finns i kursplanen, beslut om att underkänna studenten under pågående VFU. Kursledningen ansvarar för att underrätta studenten om beslut och att kalla studenten, om så bedöms lämpligt, till ett möte.

Under mötet ska kursledningen sakligt redogöra för skälen till att VFU har avbrutits. Studenten ska ges möjlighet att framföra egna synpunkter och upplevelser av situationen. Studenten har möjlighet att få stöd från studentkåren (eller annan person från universitetet) under mötet. Studenten ska alltid informeras om möjligheten att kontakta studenthälsa och studievägledare. Kursledningen summerar samtalet i en skriftlig handlingsplan i enlighet med följande punkter:

Beskrivning av situation:

- Studentens beskrivning
- Kursledningens beskrivning

Beskrivning av stöd och åtgärder inför förnyad VFU:

- Studentens åtagande
- Behov av stöd från lärare

Beskrivning av eventuella kunskapskontroller inför förnyad VFU:

- Beskrivning av vad som ska kontrolleras och hur
- Vem som ansvarar för att kunskapskontroll genomförs

Uppföljning:

- Beskrivning av hur och när planen följs upp och av vem

Studenten ska informeras om att inget nytt VFU-tillfälle kommer att anordnas innan eventuella kunskapskontroller är genomförda med tillfredsställande resultat.

Examinator godkänner handlingsplanen och ansvarar för att den diarieförs.

Observera att disciplinära åtgärder enligt avsnitt 4 i dessa riktlinjer också kan bli aktuella.

3. Förnyat VFU-tillfälle/omexamination

Vid förnyad placering av en student bör anvisning av VFU-plats samt val av klinisk handledare ske i samråd mellan kursledning och aktuell vårdgivare. Samrådet syftar till att skapa goda förutsättningar för studenten att nå måluppfyllelse. Studenten ska informeras om att ett sådant samråd sker.

Vid förnyad VFU kan studenten oftast inte ansöka om eventuell förtur eftersom placeringen har valts ut i särskild ordning.

Vid underkänt betyg på VFU:

En student som inte bedöms uppfylla kursmålen ska få en motivering till varför. Det är viktigt att studenten får insikt om vilka brister som anses föreligga.

Det kan vara aktuellt att ta fram en handlingsplan inför förnyad VFU vid brister där vissa stödåtgärder kan vara lämpliga. Det görs i så fall av kursledningen tillsammans med studenten.

Examinator godkänner handlingsplanen och ansvarar för att den diarieförs.

Vid underkänt betyg efter att studenten fått avbryta sin VFU-placering:

Förnyat VFU-tillfälle ska planeras med utgångspunkt från upprättad handlingsplan enligt avsnitt 2. I de fall studenten ska genomgå kunskapskontroll måste denna vara genomförd med tillfredsställande resultat innan studenten kan få en ny VFU-placering.

Examinator ansvarar för att kunskapskontrollen har genomförts samt dokumenteras och diarieförs.

4. Övriga åtgärder som kan vidtas vid Örebro universitet

Om en student uppträder störande eller inte rättar sig efter verksamhetens instruktioner alternativt ordningsregler, trots upprepade påpekanden, ansvarar examinator för att kontakt omgående tas med jurist och vid behov även säkerhetsavdelningen vid Örebro universitet.

En anmälan kan därefter komma att göras till disciplinnämnden vid Örebro universitet som i sin tur, efter utredning, kan fatta beslut om att avstänga studenten från studierna under en viss tid.

Vid allvarligare incidenter kan rektor ansöka om att studenten tills vidare ska avskiljas från sina studier. Ansökan lämnas då till Högskolans avskiljandenämnd, som fattar beslut om avskiljande av studenten från högskoleutbildning i enlighet med gällande förordning.